

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Nr. 1414 PODPIS [signature]
WYKONANO

2026 -07- 08

Stefan Krajewski

Krajowa Rada Izb Rolniczych

Warszawa, 25 czerwca 2026 r.
znak sprawy: BM.wds.073.15.2026

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych

Dotyczy: pisma z 13 maja 2026 r. znak KRIR/MR/652/2026

Szanowny Panie Prezesie,

w odpowiedzi na ww. pismo, przy którym przekazano wnioski Walnego Zgromadzenia Kujawsko-Pomorskiej Izby Rolniczej oraz stanowiska Walnego Zgromadzenia Delegatów Lubelskiej Izby Rolniczej, poniżej przedstawiam informacje będące we właściwościach Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW).

1) Wniosek Walnego Zgromadzenia Kujawsko-Pomorskiej Izby Rolniczej w sprawie udzielenia pomocy finansowej rolnikom w związku ze wzrostem kosztów produkcji wywołanych wojną. Pomoc polegająca na obniżeniu stawki VAT dotyczy tylko części rolników.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 grudnia 2025 r. w sprawie stawki zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na 1 litr oleju w 2026 r. (1) od 1 stycznia 2026 r. stawka zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej została podwyższona do 1,48 zł za litr oleju napędowego.

Limit zwrotu podatku akcyzowego w 2026 r. wynosi:

- 162,80 zł * ilość ha użytków rolnych,
- 5,92 zł * średnia roczna liczba świń
- 59,20 zł * średnia roczna liczba dużych jednostek przeliczeniowych bydła, kóz, owiec, koni.

Dodatkowo w wyniku podjętych działań przez Radę Ministrów ceny paliw, w tym oleju napędowego, zostały obniżone, tj. od 31 marca br. został wprowadzony pakiet „Ceny Paliwa Niżej”, w ramach którego obniżono stawkę VAT na paliwa silnikowe z 23% do 8% oraz akcyzę do minimum wymaganego przepisami unijnymi – tj. benzynę o 29 groszy, a olej napędowy o 28 groszy. Wprowadzony został również mechanizm ceny maksymalnej, wyznaczanej na podstawie średnich cen hurtowych największych sprzedawców, powiększonych o koszty operacyjne. Działania te mają charakter czasowy.

Ponadto w celu uproszczenia procedury składania wniosków o zwrot podatku akcyzowego przez producentów rolnych, obecnie trwają prace nad zmianą systemu zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

2) Wniosek Walnego Zgromadzenia Kujawsko-Pomorskiej Izby Rolniczej w sprawie utrzymania dwóch filarów dla Wspólnej Polityki Rolnej po 2027 roku. Obecny projekt zakłada znaczne ograniczenia środków na rolnictwo.

Debata nad przyszłością Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) po 2027 r. toczy się na kilku poziomach: legislacyjnym, budżetowym i politycznym. Trwają intensywne prace nad strukturą WPR po 2027 r., które są bardzo silnie powiązane z wieloletnimi ramami finansowymi na lata 2028–2034 (WRF). Komisja Europejska (KE) przedstawiła w lipcu 2025 r. propozycje kształtu WPR, poziomu jej finansowania i umiejscowienia w strukturze przyszłego wieloletniego budżetu UE. Dużą zmianą, którą zaproponowała KE, jest integracja dotychczasowych dwóch filarów WPR, polityki spójności i innych polityk objętych tzw. zarządzaniem dzielonym w jeden wspólny mechanizm finansowania – Europejski Fundusz Spójności Gospodarczej, Społecznej i Terytorialnej, Rolnictwa i Obszarów Wiejskich, Rybołówstwa i Polityki Morskiej, Dobrobytu i Bezpieczeństwa na lata 2028–2034. Ten nowy fundusz finansować ma

przygotowane przez każde państwo członkowskie Krajowe i Regionalne Plany Partnerstwa (PPKR) – podstawowe dokumenty programowe, które określać będą wydatkowanie środków UE na poziomie krajowym i regionalnym. Ta propozycja oznacza zniesienie dotychczasowego rozróżnienia źródeł finansowania instrumentów pierwszego (płatności bezpośrednie i instrumenty rynkowe) i drugiego filaru WPR (rozwój obszarów wiejskich).

Według KE, celem tej propozycji jest uproszczenie administracji, ograniczenie powielania się instrumentów, procedur i wymogów oraz uelastycznienie alokacji środków. Ma to pozwolić lepiej reagować na zróżnicowane potrzeby regionów i gospodarstw, aby kraje mogły lepiej odpowiadać na nadchodzące wyzwania.

Rozwiązanie proponowane przez KE odchodzi od obecnej, dwufilarowej struktury WPR, ale zachowane zostały instrumenty zarówno pierwszego filara (płatności bezpośrednie, tzw. wsparcie sektorowe) jak i drugiego filara (np. ONW, inwestycje czy wsparcie dla młodych rolników). Jednocześnie zachowana jest metoda wdrażania tych instrumentów i sposób ich finansowania: 100% finansowanie płatności bezpośrednich z funduszu UE (z wyjątkiem instrumentów, które można utożsamiać z obecnymi ekoschematami) i utrzymanie zasady współfinansowania krajowego w przypadku instrumentów drugiego filara WPR.

Połączenie filarów jest przedstawiane jako narzędzie modernizacji i uproszczenia WPR w nowej perspektywie budżetowej. Daje także istotne zwiększenie elastyczności dla państw członkowskich w zakresie ustanawiania priorytetów i decydowania o wydatkach w sytuacji globalnej niestabilności i niepewności. Ta nowa struktura pozostaje jednym z najbardziej spornych elementów debaty o przyszłości polityki rolnej po 2027 r.

Podobnie jak ministrowie rolnictwa wielu innych państw członkowskich, kwestionowałem zaproponowaną przez KE integrację funduszy i domagałem się zachowania silnej, oddzielnej i finansowo autonomicznej WPR, z dwoma filarami. Polska delegacja w Radzie UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa konsekwentnie podtrzymywała swoje stanowisko w tej sprawie. To stanowisko było do tej pory powtarzane powszechnie na forum unijnej Rady Rolnej przez inne państwa, które również obawiają się, że integracja funduszy może prowadzić do „konkurowania” o

środki między różnymi priorytetami budżetowymi (np. polityki spójności) w ramach wspólnego budżetu.

Ostateczny kształt reformy WPR będzie zależał od kompromisu pomiędzy instytucjami UE oraz od ostatecznych stanowisk państw członkowskich. Jak pokazuje dotychczasowy przebieg dyskusji, duży wpływ na kompromis będzie miał głos środowisk rolniczych.

W propozycji KE część instrumentów WPR, związanych z bezpośrednim wsparciem dochodów rolników, otrzymała wydzieloną kopertę finansową. Dotyczy to kwoty 293,7 mld euro (środki dla całej UE) z ogólnego budżetu na wszystkie PPKR wynoszącego 782,8 mld euro. Dla Polski na instrumenty WPR związane wsparciem dochodów rolników zaproponowano około 24,6 mld euro.

Do kwoty wydzielonych środków na WPR należy dodać środki tworzonego dla perspektywy finansowej 2028-2034 unijnego funduszu bezpieczeństwa tzw. Unity Safety Net w łącznej wysokości 6,3 mld EUR na poziomie UE. Środki Unity Safety Net służyć mają finansowaniu instrumentów wsparcia rolników w razie szeroko rozumianych zakłóceń rynkowych. Wielkość Unity Safety Net jest dwukrotnie wyższa niż tzw. rezerwa rolna w okresie 2021-2027, którą ten nowy instrument ma zastąpić.

Jednocześnie, odpowiadając na zdecydowane stanowisko państw członkowskich, Parlamentu Europejskiego i po protestach rolniczych, KE zaproponowała dwa dodatkowe, istotne źródła finansowania rolnictwa i obszarów wiejskich w ramach ogólnej koperty na PPKR.

Pierwszym z tych rozwiązań jest tzw. rural target, czyli obowiązek przeznaczenia przez państwa członkowskie co najmniej 10% alokacji ich Planów Partnerstwa Krajowego i Regionalnego na wsparcie obszarów wiejskich i rolnictwa. W Polsce jest to równoznaczne ze wzmocnieniem wydatków na rolnictwo i obszary wiejskie o około 8,9 mld EUR.

Ponadto KE zaproponowała możliwość wcześniejszego wykorzystania na rolnictwo i obszary wiejskie części tzw. kwoty elastyczności (*flexibility amount*), pierwotnie dostępnej dopiero po przeglądzie śródkresowym w 2031 r. W przypadku Polski jest to równoznaczne z możliwością wzmocnienia wydatków na rolnictwo i obszary

wiejskie o ok. 8,7 mld EUR. Co prawda kwota ta nie powiększa ogólnej dostępnej dla Polski alokacji, jednak uwalnia ją na wsparcie rolnictwa i obszarów wiejskich już od pierwszego roku wdrażania PPKR.

Łącznie, dzięki zastosowaniu kwoty zarezerwowanej na instrumenty wsparcia dochodów rolników, wspomnianego *rural target* oraz części kwoty elastyczności, Polska może potencjalnie skierować ok. 42,3 mld EUR środków z budżetu UE na działania związane z rolnictwem i obszarami wiejskimi. Trzeba jednak pamiętać, że wiele będzie zależało od ostatecznych krajowych decyzji dotyczących wykorzystania różnych rozwiązań i ukierunkowania środków dostępnych na PPKR.

Ostateczna koperta na wsparcie rolnictwa i obszarów wiejskich oraz podział środków na poszczególne interwencje, w tym płatności bezpośrednie, będzie przedmiotem dalszych prac programowych w zakresie Planów Partnerstwa Krajowego i Regionalnego, prowadzonych na poziomie krajowym. Prace już się rozpoczęły i planowane jest terminowe uruchomienie Planu Partnerstwa Krajowego i Regionalnego (PPKR).

Na koniec należy podkreślić, że Rząd RP priorytetowo traktuje finansowanie WPR i polityki spójności w przyszłych WRF i nie akceptuje cięć w dziale WRF finansującym te polityki.

3) Stanowisko Walnego Zgromadzenia Delegatów Lubelskiej Izby Rolniczej z dnia 20 kwietnia 2026 r. w sprawie dopłat do nawozów.

Obecnie w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi trwa analiza możliwości uruchomienia nowego instrumentu wsparcia związanego z wysokimi cenami nawozów. Taką możliwość daje procedowany projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie (UE) 2021/2115, przygotowany przez Komisję Europejską, który ma na celu zaradzić trudnej sytuacji rolników spowodowanej gwałtownym wzrostem cen nawozów wynikającym z kryzysu na Bliskim Wschodzie. Tymczasowe, nadzwyczajne wsparcie ma pomóc w uregulowaniu płynności finansowej gospodarstw rolnych i zmniejszyć niepewność rolników, co do podejmowanych decyzji w zakresie produkcji rolnej. Proponowane rozwiązania obejmują m.in. dodanie nowego działania umożliwiającego wsparcie rolników w celu poprawy ich płynności finansowej.

4) Stanowisko Walnego Zgromadzenia Delegatów Lubelskiej Izby Rolniczej z dnia 20 kwietnia 2026 r. w sprawie rekompensat ze środków budżetu państwa dla producentów zbóż, kukurydzy i roślin oleistych.

Zgodnie z przepisami UE, obowiązującymi w ramach jednolitego rynku, nie jest możliwe wprowadzenie mechanizmów regulujących ceny skupu ani dopłat do cen produktów rolnych. Takie działania byłyby sprzeczne z prawem UE i mogłyby skutkować sankcjami wobec Polski.

Pomoc w związku ze sprzedażą zbóż w 2023 r. i 2024 r. była możliwa dzięki uruchomieniu przez Komisję Europejską tymczasowych kryzysowych ram środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki UE po agresji Rosji wobec Ukrainy. Okoliczności już nie występują.

Obecnie ceny zbóż w Polsce odzwierciedlają globalne trendy, co wynika głównie z wysokości podaży oraz dobrych plonów. Od początku roku na rynku zbóż obserwuje się lekki trend wzrostowy. Średnio od stycznia do połowy maja br. ceny podstawowych gatunków zbóż wzrosły o około 3,5%, a kukurydzy o ponad 12%. Mimo to, zboża są tańsze niż przed rokiem przeciętnie o około 14%. W porównaniu z majem 2024 r. droższe są jednak: żyto (o ponad 12%) oraz kukurydza (o niespełna 8%), natomiast pszenica jest tańsza o ponad 6%.

Rzepak również zdrożał od początku bieżącego roku – o około 9%. Jego średnia cena jest wprawdzie niższa niż rok temu (o ponad 5%), ale jednocześnie przewyższa średnią cenę z maja 2024 r. o około 16%.

Sytuacja gospodarcza i geopolityczna stanowi wyzwanie dla rolnictwa, dlatego resort wspiera rynek poprzez dopłaty, kredyty, inwestycje, ograniczenia importu oraz środki z KPO, które m.in. zwiększyły możliwości magazynowania zbóż.

Z wyrazami szacunku

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Stefan Krajewski
/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) Dz. U. poz. 1875
- (2) Klauzula informacyjna o zasadach przetwarzania Państwa/Pani/Pana danych osobowych dostępna jest pod adresem:
www.gov.pl/rolnictwo/polityka-przetwarzania-danych-osobowych